

Møteprotokoll med samlet saksframstilling

Utvalg: Arbeidsutvalg for Dovrefjell nasjonalparkstyre

Møtested: Epostbehandling

Dato: 18.08.2014

Tidspunkt: 13:00

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Reprenterer
Ola Røtvei	Leder	
Ståle Refstie	Nestleder	
Bengt Fasteraune	Medlem	
Toril Melheim Strand	Medlem	
Møyfrid Brendryen	Medlem	

Følgende medlemmer hadde meldt forfall:

Navn	Funksjon	Reprenterer
Ingen		

Følgende varamedlemmer møtte:

Navn	Møtte for	Reprenterer
Ingen		

Merknader

Møtet ble avholdt som epostmøte i perioden 13.-18.8.2014
Ola Røtvei sa seg inhabil og fratradte i sak 56/14.

Fra administrasjonen møtte:

Navn	Stilling
Carl S. Bjurstedt	nasjonalparkforvalter

Underskrift:

Stemmegivning og vedtak er dokumentert ved medlemmenenes tilbakemeldinger i sak-/arkivsystemet, sak 14/800 dokumentene 26-30.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Arkiv- saksnr
ST 53/2014	Godkjenning av protokoll fra møte 19.5. og innkalling	2003/4333
ST 54/2014	Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Søknad om dispensasjon for innsamling av arkeologisk materiale og for helikopterlandinger - Oppland fylkeskommune	2014/5073
ST 55/2014	Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Søknad om dispensasjon for innsamling av arkeologisk materiale - NTNU Vitenskapsmuseet	2014/5193
ST 56/2014	Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - søknad om dispensasjon for å kjøre bil på kjørespor til Snøfjelltjønnen i samband med fiskekultivering - Oppdal bygdeallmenning	2014/5063

Arkivsaksnr: 2014/5073-2
Saksbehandler: Carl Severin Bjurstedt
Dato: 12.08.2014

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for Dovrefjell nasjonalparkstyre	54/2014	18.08.2014

Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Søknad om dispensasjon for innsamling av arkeologisk materiale og for helikopterlandinger - Oppland fylkeskommune

Vedlegg:

- 1 Søknad - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Innsamling av breaerkeologiske funn
- 2 Kart som viser aktuelle leteområder

Andre dokumenter i saken

3. Naturmangfoldloven – NML (kap. II om bærekraft og V områdevern) - <http://bit.ly/NML>
4. Forskrift for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark - http://bit.ly/Forskr_D-S_NP
5. Forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell - <http://bit.ly/FVP-DF>
6. Rundskriv om forvaltning av verneområder - <http://bit.ly/vernerundskriv>

Forvalters innstilling

1. Arbeidsutvalget for Dovrefjell nasjonalparkstyre gir Oppland fylkeskommune ved ansvarlig Lars Holger Pilø dispensasjon fra forbudet i nasjonalparkforskriften § 3, 4.1 til innsamling av arkeologiske løsfunn ved snøbreer i nasjonalparken.
2. Innsamling skal foretas av personer som har med kopi av tillatelsen og skriftlig fullmakt fra ansvarlig. Liste over personell sendes nasjonalparkstyret når arbeidet starter hver sesong.
3. Videre gis dispensasjon fr forskriftens § 3, 6.1 til inntil to helikopterlandinger per år. Nærmere detaljer om eventuelle landinger skal avtales med nasjonalparkforvalterne, som gir nødvendige vilkår bl.a. i forhold til villrein og villreinjakt.
4. Dispensasjonen gjelder for årene 2014-17. Den er gitt etter naturmangfoldloven § 48.

Saksprotokoll i Arbeidsutvalg for Dovrefjell nasjonalparkstyre - 18.08.2014

Samtlige fem medlemmer stemte for innstillingen.

Vedtak

1. *Arbeidsutvalget for Dovrefjell nasjonalparkstyre gir Oppland fylkeskommune ved ansvarlig Lars Holger Pilø dispensasjon fra forbudet i nasjonalparkforskriften § 3, 4.1 til innsamling av arkeologiske løsfunn ved snøbreer i nasjonalparken.*
2. *Innsamling skal foretas av personer som har med kopi av tillatelsen og skriftlig fullmakt fra ansvarlig. Liste over personell sendes nasjonalparkstyret når arbeidet starter hver sesong.*
3. *Videre gis dispensasjon fr forskriftens § 3, 6.1 til inntil to helikopterlandinger per år. Nærmere detaljer om eventuelle landinger skal avtales med nasjonalparkforvalterne, som gir nødvendige vilkår bl.a. i forhold til villrein og villreinjakt.*
4. *Dispensasjonen gjelder for årene 2014-17. Den er gitt etter naturmangfoldloven § 48.*

Saksopplysninger

Oppland fylkeskommune, kulturarvenheten, søker om dispensasjon for innsamling av brefunn smeltet fram foran snøbreer i Opplands del av nasjonalparken. Ut fra tidligere epostkorrespondanse skal innsamlingen foretas både av fagpersonell fra kulturarvenheten, og personer engasjert av enheten. De siste kan være eksterne arkeologer eller lokale kjentfolk og fjelloppsyn.

Videre søkes om inntil to helikopterlandinger i nasjonalparken for transport, dersom det skulle vise seg nødvendig. Søker har ikke detaljer om tid og sted for disse.

Søknaden gjelder sesongene 2014-17.

I utgangspunktet er innsamling av kulturminner ikke tillatt i nasjonalparken. Begrunnelsen for ønsket om dispensasjon for innsamling er at artefakter som har ligget konservert i breene vil forvitre raskt (organisk materiale) eller etter noe tid (metall) om de blir liggende eksponert. Om man vil sikre dem for dokumentasjon og for ettertiden, må de samles inn og konserveres.

Hjemmelsgrunnlag

Innsamlingen foregår ut fra søkers oppdrag etter kulturminneloven § 10 jf. § 12 1. ledd a)-c). Verneforskriften er imidlertid overordnet denne, jf. Lex specialisprinsippet.

Forskrift – verneformål

Forskriften for nasjonalparken § 3.4.1 sier at «*Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Løse kulturminner kan ikke flyttes eller fjernes.*» Pkt. 4.2 åpner for restaurering og skjøtsel av kulturminner, men ikke flytting.

Formålet med nasjonalparken er å ta vare på et stort, sammenhengende og i hovedsak urørt fjellområde med sitt høyfjellsøkosystem og biologiske mangfold. Villreinen er et hovedverneformål, i tillegg kommer naturtyper, landskapsformer og geologiske forekomster samt kulturminner. Allmenheten skal ha adgang til naturopplevelser gjennom tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Forvaltningsplan

Problematikken omkring løse kulturminner med konserveringsbehov er ikke nevnt her.

Naturmangfoldloven

§ 48 åpner for dispensasjon til tiltak som ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig.

Alle dispensasjoner må videre vurderes etter de miljørettslige prinsippene i §§ 8-12 jf. § 7.

Vurdering

Innsamlingen er nødvendig dersom de arkeologiske kulturminnene det gjelder skal bevares, i og med at bevaring ikke kan skje på stedet. Det er dermed i tråd med verneformålets kulturminnepunkt. Forstyrrelseselementet tilsvarer annen lovlig ferdsel til fots. Vurdering av selve innsamlingen i forhold til de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven er ikke relevant.

Helikopterlandinger for å gjennomføre innsamlingen kan stride mot verneformålet om uberørthet, og kan forstyrre villrein og villreinjakt. Imidlertid har dette vært en forvaltningsmessig praksis å tillate helikopter i beskjedent omfang til nødvendig transport sommerstid. Dette som mest miljøforsvarlige teknikk jf. NML § 12 der formålet transporten er i tråd med verneformålet eller akseptert gjennom forskriftens § 3.

Kunnskapsgrunnlaget for å vurdere effekt av helikopterlandinger og gi vilkår jf. NML § 8 er godt og føre-varbetraktninger jf. § 9 er ikke relevant. Ut fra samlet belastning og mulig framtidig presedens jf. § 10 er tiltaket ikke betenkelig.

Det kan derfor gis dispensasjon. Når det gjelder eventuelle helikopterlandinger må stilles vilkår om hensyn til villrein og villreinjakt, og fullmakt til forvalterne om å presisere vilkårene.

Arkivsaksnr: 2014/5193-2
Saksbehandler: Carl Severin Bjurstedt
Dato: 13.08.2014

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for Dovrefjell nasjonalparkstyre	55/2014	18.08.2014

Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Søknad om dispensasjon for innsamling av arkeologisk materiale – NTNU Vitenskapsmuseet

Vedlegg:

- 1 Søknad - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Innsamling av breaerkeologiske funn - NTNU Vitenskapsmuseet

Andre dokumenter i saken

2. Naturmangfoldloven – NML (kap. II om bærekraft og V områdevern) - <http://bit.ly/NML>
3. Forskrift for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark - http://bit.ly/Forskr_D-S_NP
4. Forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell - <http://bit.ly/FVP-DF>
5. Rundskriv om forvaltning av verneområder - <http://bit.ly/vernerundskriv>

Forvalters innstilling

1. Arbeidsutvalget for Dovrefjell nasjonalparkstyre gir NTNU Vitenskapsmuseet ved ansvarlig Birgitte Skar dispensasjon fra forbudet i nasjonalparkforskriften § 3, 4.1 til innsamling av arkeologiske løsfunn ved snøbreer i nasjonalparken.
2. Innsamling skal foretas av personer som har med kopi av tillatelsen og skriftlig fullmakt fra ansvarlig. Liste over personell sendes nasjonalparkstyret når arbeidet starter hver sesong.
3. Dispensasjonen gjelder for årene 2014-16. Den er gitt etter naturmangfoldloven § 48.

Saksprotokoll i Arbeidsutvalg for Dovrefjell nasjonalparkstyre - 18.08.2014

Samtlige fem medlemmer stemte for innstillingen.

Vedtak

1. *Arbeidsutvalget for Dovrefjell nasjonalparkstyre gir NTNU Vitenskapsmuseet ved ansvarlig Birgitte Skar dispensasjon fra forbudet i nasjonalparkforskriften § 3, 4.1 til innsamling av arkeologiske løsfunn ved snøbreer i nasjonalparken.*

2. *Innsamling skal foretas av personer som har med kopi av tillatelsen og skriftlig fullmakt fra ansvarlig. Liste over personell sendes nasjonalparkstyret når arbeidet starter hver sesong.*
3. *Dispensasjonen gjelder for årene 2014-16. Den er gitt etter naturmangfoldloven § 48.*

Saksopplysninger

NTNU Vitenskapsmuseet, seksjon for arkeologi og kulturhistorie, søker om dispensasjon for innsamling av brefunn smeltet fram foran snøbreer i Opplands del av nasjonalparken. Innsamlingen skal foretas både av fagpersonell fra kulturarvenheten, og personer engasjert av enheten. De siste kan være eksterne arkeologer eller lokale kjentfolk og fjelloppsyn. Arbeidet skjer til fots.

Søknaden gjelder sesongene 2014-17.

I utgangspunktet er innsamling av kulturminner fra nasjonalparken ikke tillatt. Begrunnelsen for ønsket om dispensasjon for innsamling er at artefakter som har ligget konservert i breene vil forvitte raskt (organisk materiale) eller etter noe tid (metall) om de blir liggende eksponert. Om man vil sikre dem for dokumentasjon og for ettertiden, må de samles inn og konserveres.

Hjemmelsgrunnlag

Innsamlingen foregår ut fra søkers oppdrag etter kulturminneloven § 10 jf. § 12 1. ledd a)-c). Verneforskriften er imidlertid overordnet denne, jf. Lex specialisprinsippet.

Forskrift – verneformål

Forskriften for nasjonalparken § 3.4.1 sier at «*Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Løse kulturminner kan ikke flyttes eller fjernes.*» Pkt. 4.2 åpner for restaurering og skjøtsel av kulturminner, men ikke flytting.

Formålet med nasjonalparken er å ta vare på et stort, sammenhengende og i hovedsak urørt fjellområde med sitt høyfjellsøkosystem og biologiske mangfold. Villreinen er et hovedverneformål, i tillegg kommer naturtyper, landskapsformer og geologiske forekomster samt kulturminner. Allmenheten skal ha adgang til naturopplevelser gjennom tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Forvaltningsplan

Problematikken omkring løse kulturminner med konserveringsbehov er ikke nevnt her.

Naturmangfoldloven

§ 48 åpner for dispensasjon til tiltak som ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig.

Alle dispensasjoner må videre vurderes etter de miljørettslige prinsippene i §§ 8-12 jf. § 7.

Vurdering

Innsamlingen er nødvendig dersom de arkeologiske kulturminnene det gjelder skal bevares, i og med at bevaring ikke kan skje på stedet. Det er dermed i tråd med verneformålets kulturminnepunkt. Forstyrrelseselementet tilsvarer annen lovlig ferdsel til fots. Vurdering av selve innsamlingen i forhold til de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven er ikke relevant.

Det kan derfor gis dispensasjon.

Arkivsaksnr: 2014/5063-2

Saksbehandler: Carl Severin Bjurstedt

Dato: 07.08.2014

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for Dovrefjell nasjonalparkstyre	56/2014	18.08.2014

Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - søknad om dispensasjon for å kjøre bil på kjørespor til Snøfjellstjønn i samband med fiskekultivering - Oppdal bygdeallmenning

Vedlegg:

- 1 Oppdal Bygdeallmenning - søknad om motorferdsel i utmark
- 2 Søknad - Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark - Utfiskingsprosjekt - Bruk av bil for transport av tyngre utstyr til Søndre Snøfjellstjønn

Andre dokumenter i saken

6. Naturmangfoldloven – NML (kap. II om bærekraft og V områdevern) - <http://bit.ly/NML>
7. Forskrift for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark - http://bit.ly/Forskr_D-S_NP
8. Forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell - <http://bit.ly/FVP-DF>
9. Rundskriv om forvaltning av verneområder - <http://bit.ly/vernerundskriv>

Forvalters innstilling

1. Arbeidsutvalget for Dovrefjell nasjonalparkstyre avslår søknad om fire turer/returer langs kjøresporet til Søndre Snøfjellstjønn for å transportere to garnserier à 5 garn inn og ut.
2. Mengden utstyr som kan transporteres er så liten (10-15 kg) og med de til sammen fire turene til egen hytte de ansvarlige for tiltaket allerede har, vil det være uproblematisk å transportere garna i forbindelse med den allerede tillatte kjøringen. I et slikt tilfelle er det ikke hjemmel for å gi tillatelse etter naturmangfoldlovens § 48 1 ledd.

Saksprotokoll i Arbeidsutvalg for Dovrefjell nasjonalparkstyre - 18.08.2014

Styreleder Ola Røtvei er bror av vedkommende som har underskrevet søknaden og erklærte seg inhabil.

Innstillingen ble deretter vedtatt med stemmene fra de fire øvrige medlemmene.

Vedtak

1. Arbeidsutvalget for Dovrefjell nasjonalparkstyre avslår søknad om fire turer/returer langs kjøresporet til Søndre Snøfjellstjønn for å transportere to garnserier à 5 garn inn og ut.

2. *Mengden utstyr som kan transporteres er så liten (10-15 kg) og med de til sammen fire turene til egen hytte de ansvarlige for tiltaket allerede har, vil det være uproblematisk å transportere garna i forbindelse med den allerede tillatte kjøringen. I et slikt tilfelle er det ikke hjemmel for å gi tillatelse etter naturmangfoldlovens § 48 1 ledd.*

Saksopplysninger

Bygdeallmenningen søker om fire turer per sesong med bil etter kjøresporet fra nasjonalparkgrensen for sommersesongene 2014-18. Formålet er transport av garn og utstyr til utfisking i vannet, som er overbefolket, se siste side i vedlegg . Allmenningen står som søker, mens utfiskingen skal utføres av hytteeierne ved Snøfjellstjønnna. Ingolf Røtvei i allmenningen opplyser at utstyret det dreier seg om er to kasser med 5 garn og noe annet utstyr i hver. Dette skal lånes ut til de som vil fiske.

Et standard ferskvannsgarn (lengde 25 m, høyde 2 m) veier 1-1,5 kg. 5 garn går i en handlepose.

Slik søknaden er formulert (se brevet som ligger ved søknadsskjema) og ut fra de opplysningene Røtvei ga, er meningen at de to i hytteforeningens fiskeutvalg – Hans Gunder Myran og Sverre Storli - skal frakte inn utstyret og låne det ut til de hytteeiere som vil bruke det. Myran og Storli har tillatelse til to barmarksturer hver per sommer for transport for egen hytte (arkivsakene 11/3105 og 11/4154) til og med i år. Disse kan påregnes forlenget rutinemessig ved ny søknad. Det er ca. 25 hytter som sokner til kjøresporet fra Dindalen til sørenden av Søndre Snøfjellstjønnna og som har eller vil kunne få slik tillatelse.

Forvaltningsplan - hjemmelsgrunnlag

Forvaltningsplan

Motorferdsel i samband med fiskekultivering er ikke drøftet i forvaltningsplanen. Forvaltningsplanen viser til forskriftene, og peker på at tyngre tekniske tiltak for fiskekultivering ikke kan tillates. Forvaltningsplanen sier at det normalt kan tillates to barmarksturer per sesong og hytte ved Snøfjellstjønnna i medhold av forskriftens § 3, 6.1.d). I forbindelse med reinsjakta og andre naturoppsynsoppdrag har allmenningens personale anledning til nødvendig etter kjøresporet jf. forskriften for nasjonalparken § 3, 5.2.

Forskrift – verneformål

Forskriften åpner i § 3, 6.1.d) for at det kan gis tillatelse til nødvendig transport av ved, materialer m.v. etter kjøresporet for transport for hyttene ved Søndre Snøfjellstjønnna. Dette dekker ikke det omsøkte formål og søknaden må da vurderes etter naturmangfoldloven § 48.

Formålet med nasjonalparken er å ta vare på et stort, sammenhengende og i hovedsak urørt fjellområde med sitt høyfjellsøkosystem og biologiske mangfold. Villreinen er et hovedverneformål, i tillegg kommer naturtyper, landskapsformer og geologiske forekomster samt kulturminner. Allmenheten skal ha adgang til naturoplevelser gjennom tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Naturmangfoldloven

§ 48 1. ledd 1 alternativ åpner for dispensasjon til *tiltak som ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig.*

Alle dispensasjoner må videre vurderes etter de miljørettslige prinsippene i §§ 8-12 jf. § 7.

Vurdering

Ut fra søknad og vedlegg, oppfatter jeg søknaden dit hen at det er fiskeutvalget i hytteierforeningen v/ de to nevnte personer som i realiteten er ansvarlige for og skal gjennomføre tiltaket, og at allmenningen søker på vegne av dem. Det søkes om fire ekstra turer med bil per sesong med begrunnelse å frakte 10 ørretgarn. De som skal utføre transporten har tillatelse til to turer med forsyninger til egen hytte per sesong. Allmenningens ansatte har også anledning til å kjøre i samband med naturoppsynsoppdrag.

Utfisking og andre fiskekultiveringstiltak har ingen forankring i verneformålet, selv om det selvsagt vil være en fordel for de som fisker i vannet.

Volum og vekt på det som skal transporteres er så lite at det vurderes som unødvendig med i alt fire kjøreturer for å frakte dette utstyret inn og ut igjen. Særlig all den stund de som skal utføre transporten har tillatelse til å kjøre to turer per sesong til egen hytte – det vil utvilsomt være mulig å kombinere frakt av garn med disse transportene, eventuelt i samarbeid med andre hytteiere, eller allmenningen.

Verneformålet inneholder blant annet «urørthet». I forhold til dette er det et mål å begrense motorisert ferdsel i nasjonalparken mest mulig. Unødvendig motorisert ferdsel strider derfor mot verneformålet. Det er også en innarbeidet forvaltningspraksis at en er restriktiv med å tillate unødvendig motorisert ferdsel i verneområder. Nødvendighetskravet gjelder også utenfor verneområder ved vurderinger etter motorferdselloven med forskrifter. I dette tilfelle ville min vurdering vært den samme også om det hadde vært snakk om en sak etter nasjonal forskrift § 6.

Kjøringen er i strid med verneformålet, og kan vanskelig sies å dekke et behov som ikke lar seg dekke på annet vis. Det vurderes derfor som uaktuelt å bruke unntakshjemmelen i naturmangfoldloven for å tillate denne transporten.

Videre vurdering i forhold til de miljørettslige prinsippene i loven er unødvendige ved et avslag. Dog skal nevnes at en eventuell dispensasjon vil være betenkelig i forhold til naturmangfoldlovens § 10 ut fra at den i tilfelle vil gi presedens for å tillate transport for nær sagt et hvert formål, noe som i tilfelle vil kunne øke den samlede belastningen av motorisert ferdsel i området.

Ut fra dette blir konklusjonen at søknaden ikke kan imøtekommes.